ווי מען האָט געברענט אין שפּאַניע אויף די שייטערהויפנס

די „נייע פרייע פּרעסע" פון ווין האָט ניט לאַנג צוריק געדרוקט אַ דאָקומענט וועגן דער שפּאַנישער אינקוויזיציע, וואָס איז געפונען געוואָרן אין די אַרכיוון אין שפּאַניע און מיר וועלן דאָ איבערגעבן אין קורצן דעם אינהאַלט פון דעם דאָזיקן דאָקומענט.

ווי אַזוי איז דורכגעפירט געוואָרן אַן אורטייל פון דער אינקוויזיציע אויף דער אויט־דע־פע?

אָט אַזוי:

דעם 21טן מאַי, 1559, האָט געדאַרפט פאַרקומען אַזאַ משפּט. דער פאַרצייכענער פון די פאַקטן איז דערביבער געקומען פאַר־ער פון אַלע אויפן פּלאַץ, כדי צו קאָנען זעען אַלעם און ער האָט פאַרצייכנט מיט אַלע פּינקטלאַכקייטן, וואָס ער האָט געזען און געהערט.

פון אַזוינס אַן — ווערט דערציילט אין דאָקומענט — זיינען אויפן פּלאַץ אויסגעשטעלט געוואָרן ניט ווייניקער פון צוויי הונדערט גרויסע און שטאַרקע בריק־לאַך, און אַלע זיינען געווען באַזעצט מיט צושויער נאָך פון ביינאַכט, מענשן האָבן זיך געאַיילט, כדי צו זיין געענטער צום שייטערהויפן.

אויף די דעכער, אין די פענסטער פון די הייזער, אומעטום זיינען געווען מענ־שען. פאַר די בעסערע פּלעצער האָט מען געצאָלט אַ סך געלט, פונקט ווי מען גייט זען אַ ספּעקטאַקל.

דער פּרינץ, דאָן קאַרלאָס איז דאָן אַלט געווען ניט מער ווי פופצן יאָר אַלט אין פרינצעסן דאַניאַ כוואַנא זיינען אַנ־געקומען אין דער באַגלייטונג פון גראַנד עפיסקאָפּן און פון דעם גרויסן אינקוויזי־טאָר, די דאַמען פון דער פרינצעסנס סוויטע זיינען געווען אָנגעטאָן אין אומ־געוויינלאַכע קלייידער.

ווען דער פּרינץ און די פרינצעסן האָ־בען זיך געזעצט אויף זייערע ערטער האָט מען געבראַכט די פאַר־משפּט'ע.

דער עפיסקאָפּ מעלינגאַר קאָנא האָט אָנגעהויבן צו לייענען די פּרעדיקטן נאָר מען האָט זיי ניט געהערט צוליב דעם טו־מעל און די נשרייען אויפן פּלאַץ.

דערנאָך האָט זיך אויפגעהויבן דער עפיסקאָפּ פון וואַלענסיאַ. עס איז גע־וואָרן שטיל. אויפהויבנדיק אַ נאָלדענעם קרייץ האָט דער עפיסקאָפּ הויך געזאָגט:

— זאָלן דער פּרינץ און די פרינצעסן שווערן, אַז זיי וועלן תּמיד פאַרטייידיקן די הייליקע אינקוויזיציע.

דער פּרינץ און די פרינצעסן האָבן גע־זאָגט „אָמן" און געענטפערט, אַז זיי וועלן זיך תּמיד אַזוי פירן.

דער ריכטער וואַרנאַרא האָט, אויס־דרייענדיק זיך צו דעם פאַר־משפּט'ן, אָנ־געהויבן צו לייענען דעם פּסק דין.

דער ערשטער פאַר־משפּט'ער: דאָק־טאָר אויגוסט דע קאַזאָל, אַ פּרעדיקער פון זיין מאָנאַסטער דעם קעניג קאַרל דעם פינפטן, אַן אַפיקורוס און אַנהייַנגער פון דער פאַרשאָלטענער סעקטע פון לוטערן, זאָל ער ווערן פאַרברענט און צוריקגע־קערט אויף דער שויס פון דער קריסט־לאַכער רעליגיע. אין דער קאַטוילישער קירך, האָבנדיק תּשובה געטאָן פאַר זיי־נע זינד.

דער צווייטער פאַר־משפּט'ער: פראַנץ טשעסקאַ דע וויוועראַ, אַ ברודער פון דעם דערמאָנטן דר. דע קאַזאָל, אַן אָפּ־קורוס און בייזווויליקער פאַרברעכער.

דער דריטער פאַר־משפּט'ער: דאַניאַ בעאַטריסאַ דע וויוועראַ, בעאַטאַ, די שוועסטער פון דעם דערמאָנטן דר. דע קאַזאָל, אַ בייזווויליקע אָפּיקורוס'טע און אַנהייַנגערן פון לוטערס סעקטע, זאָל זי פאַרברענט ווערן נאָכדעם ווי זי וועט תּשובה טאָן.

דער צעטל פון די פאַר־משפּט'ע האָט ענטהאַלטן חוץ דעם נאָך 31 נעמען: 17 פון זיי זיינען באַנגאַדיקט געוואָרן און אַן פאַר־משפּט צו אייביקער געפענג־ניש, פערצן זיינען פאַר־משפּט געוואָרן צום טויט.

פון די פערצן פאַר־משפּט'ע צום טויט זיינען דרייצן דערשטיקט געוואָרן און דערנאָך פאַרברענט געוואָרן און איינער באַקאַלאַוער הערסילאַ — איז פאַרברענט געוואָרן לעבעדיקערהייט.

די פאַר־משפּט'ע דאַניאַ קאַטאַלינאַ דע אַרטענאַ, צוואַנציק יאָר אַלט, האָט געבעטן דעם תּלוין, אַז ער זאָל זי ניט לאַנג פייניקן. זי איז אָבער געווען אַזוי די פרינצעסן האָבן דערלאָזט דער שרייבער אומליקלאַך — דערציילט דער שרייבער — אַז איר טויט איז ניט געקומען אַזוי שנעל, ווי דער טויט פון די אַנדערע פאַר־משפּט'ע.

דער סאַמע העכסטער זייל איז געווען באַשטימט פאַר דר. דע קאַזאָל, דעם אַנ־פירער פון די לוטעראַנער.

דער אימפּעראַטאָר קאַרל האָט אים זייער געליבט. ער האָט אים מיטגענומען מיט זיך אויף דייזעס. געווען צוואַמען מיט אים פון דייטשלאַנד־וואו דר. קאַ־זאָל איז אויך געוואָרן אַ לוטעראַנער. ער האָט ביז דער לעצטער מינוט געהאָפט אַז מען וועט אים באַגנאַדיקן, ער איז אָבער דערשטיקט געוואָרן.

דער תּלוין האָט אַרומגעוויקלט דעם האַלז פון דעם פאַר־משפּט'ן, וואָס איז גע־ווען צוגעבונדן צו אַ זייל אין האָט גע־וואָרן, ווען אַלע פאַר־משפּט'ע זיינען שוין געווען דער־הרג'עט, האָט מען אונ־טער זיי אונטערגעצונדן אַ פייער. הער־סיליאַ וואָס איז פאַרברענט געוואָרן לע־בעריקערהייט, האָט אויף אויפן זייל ווי־טער נשלידערט זאָלולים קעגן דער אינ־קוויזיציע. איינער פון די וואָך לייט האָט אים דורכגעשאָסן מיט דער אַלבאַרדע. באַגיסנדיק זיך מיט בלוט און אַרומגענו־מען מיט פלאַמען — איז הערסיליאַ גע־שטאָרבן ניט אַרויסזאָגנדיק קיין איין קרעכץ אָדער נשריי.

פון קבר האָט מען לויטן אורטייל פון דער אינקוויזיציע אויסגעגראָבן די ביי־נער פון דע קאַזאָל און מוטער דאַניאַ לע־אַנאַראַ דע וויוועראַ און זיי פאַרברענט אויפן שייטערהויפן.

אָט דאָס איז דער דאָקומענט, וואָס דערציילט מיט קלאָרע שטריכן וועגן דער מורא'דיקער בּרוטאַליטעט וואָס די גלחים האָבן אַרויסגעוויזן אין נאָמען פון דער רעליגיע, פון ליבע און פרוי־קייט.

קאָנען מיר זיך פאָרשטעלן נאָך עט־וואָס ערגערס? האָט דער מענשלאַכער מוח נאָך געקאָנט אויסטראַכטן עטוואָס מער, וואָס זאָל זיין אַזוי מעפיסטאָפע־ליש גרויזאַם, ווי אַט דאָס בילד, וואָס ווערט דאָ אויבן געשילדערט.

מען מוז צווייפלען צו עס איז מעג־לאַך אויסצוטראַכטן אַזוי פיל גרוילאַכע בילדער.

אָפּגרונטן...

(שלוס פון זייט 6)

„סעט", אַנשטאָט דער באַבעס לידל, — קאַרטן טישלאַך, „ברידזשעס", זילבערנע חתונות, קיצלדיקע וויצן. און ווי לאַנג עלטערן וועלן זיצן און שפּילן אין קאַרטן, אַזוי לאַנג וועט די יוגנט אַרומלויפן און טאַנצן. אין שטוב איז ניטאָ וואָס זאָל צו־האַלטן. עס פעלט דער גייסטיקער אָטעם, עס פעלט דאָס, וואָס ציט דיך צו דיין צי־מערל, עס פעלט פּיינטלע אומרו.

...צוויי בערג צעטיילט מיט אַן אָפּגרונט שטייען איצט איינס קעגן צווייטן און קיין פאַראייניקונג וועט ניט קומען. דאָ און דאָרטן וועלן איינצעלנע ריזיקאַנטן איבער וואַנדערן הין אָדער צריק. די בערג אָבער אַלס נאַנצעס וועלן זיך ניט פאַראייניקן.

און מ'דאַרף נערענקען: וואָס מערער חיגע עלטערן וועלן פּרוּוון ווירקן אויף קינדער מיט אַוטאָריטעט און קולאַק, שרייענדיק: „איך אין דיינע יאָרן...", אַלץ ניכער וועט אַרויסקומען די יוגנט מיט איי־איר אייגענעם שאַרפן ענטפער.

ס'איז כאַראַקטעריסטיש: שטענדיק זיי־נען עלטערן געווען די רעגרעסיווע און בלויז דאָ אין אַמעריקע קומען זיי ווי די מאַנערס. אַזאַ דערשיינונג איז אוממעג־לאַך. די פּאָזיציעס וועלן זיך גיך בייטן.

אַפילו אין קאַנאַ, רוסלאַנד, אין אַ לאַנד וואו אַוטאָריטעט איז אָפּגעמעקט, אין דאָך אויך שיעור ניט צוקומען צו אַ קאַנפליקט, וואָס איז דער 5־יאָריקער בוי פּלאַן — אין טיפערן זין — אויב ניט די אומצר־פרידנקייט פונם יונגערן דור קעגן עלטערן? די יוגנט האָט געפילט, אַז דער נעפאַמאַ, קולאַק רייסן אַרונטער זייער גלויבן. וואָס די עלטערן האָבן דערלאָזט האָט די יוגנט ניט געוואָלט. טראַצקי, שטייענדיק בייס שפּיץ פון דער יוגנט, די דויטאַרטייער, האָט עס דער ערשטער דערזען. אין טאַ־קע דער איצטיקער פינף־יאָר פּלאַן אַן אומ־דירקטער ענטפער אויף די פאַדערונגען פונם סאָוועטישן יוגנט אין וועמעס פיי־ערן און ווערן געשמידט אַלע דינעפּראָ־בויס. וואָס 1917 איז געווען פאַר די על־טערע, איז 1929 פאַר די יוגנערע.

ס'איז קיינמאָל ניט געווען קיין שלום צווישן אָפּגייענדע און קומענדיקע. שוין טורגענעוו האָט דאָס געזען אין זיין „פאָ־טער און קינדער". איבסענס „נאָרא" איז אויף דער רעוואָלט פון דער יוגנט קעגן די אמת'ן פון אַן עלטערער וועלט. און וועג זי, די וועלט. אין פּנים פון העלמער, שייט שוין אפילו אַ צוגעשפּאַרטע צום וואַנט און בעט פאַרגעבונג ביי דער „מאַנצנדי־קער" נאָרא, קומט דיר פאַרגעבונג ניט. און וואָס איז רעכטאַרקס „אויפ'ן מערב פראָנט קיין נייעס" אויב ניט דער צאַרנדיקער אויסגעשריי פון דער בעסערער דייטשער יוגנט — אָדער אַלוועלטלאַכער — קעגן די הייל־קעפּיקע טאַטעס וואָס זיינען פאַר־אַנטוואָרטלאַך פאַר'ן פאַרנאַסענעם בלוט? און אויך די אידישע לוטעראַטור האָט אונז ניט פאַרשעמט. אין „דייוועריסייד דרייוו" איז ניט אַזוי ווייכסיק די יפּה־שלעוועגנער קאַ., ווי דער יוגנער דייוו. דייוו שרייט און דורך אים די גאַנצע בעסערע אַמעריקאַנער איר. יוגנט. „דייוועריסייד דרייוו" איז ניט די דראַמע פון דער נייריאָרער יאַהודים־שער גענגס (אפשר אינגאַנצן ניט), נאָר די דראַמע פון אַלע „אַיסט סייד'ס", „נאָרט סייד'ס". און פונקט ווי דייוו אינגאַרידנדיק די עלטערן שטרעקט אויס זיין האַנט צום אַלטן יפה, פונקט אַזוי ציט זיך שוין די הינע אידישע יוגנט אויבער די קעפּ פון זיערער טאַטע־מאַמעס צום ריינעם אין שיינעם פונם אידישן נייסטיקן פאַרטענגן, — צו אַנסקי'ס „דיבוק" אָדער הירשביינס „גרינע פעלדער".

אַז אומרואיקע וואַרפט זיך איצט די הי־נע יוגנט. זי מוז געפינען אַן איינגענעם זין פאַרן לעבן. ניט רוסלאַנד, ניט פּויל־אָדער אַרץ־ישראל קאָנען דאָס געבן. מ'מוז זוינן די בלוטן פון איינגענעם לאַנד. און אויך דער מאַרש צו סאָציאַליזם קאָן ניט גיין אויף דעם וועג. וואָס די 1905 אידעאַליסטן האָבן געוואָלט. האָט מען דען נעקאָנט אויף רוסלאַנד אַנווענדן די דער־גרייטונגען פון־פאַראַנקרייך? רוסלאַנד האָט געמוזט האָבן איינענע פונאַטשאַווס, ראַ־זינס, דעקאַבריסטן, „נאַראָדאָוואָלעצע" א. וו. מוז אַמעריקע אויך האָבן איר אייג־גענעם נאַנג. קיין בוים פלאַנצט מען ניט תּעדומים־פענדום. נאָר מ'צעבראָקט אַ שטיקל ערד, מ'באַמיסטיקט עס, מ'וואַרפט אַריין אַ קערנדל און ווען דאָס בוימל וואַקסט אויס איז די ערשטע פרוכט נאָך אַלץ סם ביז מ'מישט ניט אויס די בלוטן פון דעם בוימל מיט בלוט פון אַן אַנדער בוים. דער 1905 דור האָט ניט געקוקט אויף דעם (האָט אַ שטיינער ניט גענומען אין אַנבאַטראַכט, אַז אין אַמעריקע פעלט אַ דור־דורות'דיקער אַרבעטער קלאַס). אין דערפאַר בייַ זיי געוואַקסן מיט די וואָרצלען אַרויף און מיט די בלעטער צו דר'ערד.

דאָס אַמעריקאַנער לעבן מוז האָבן אַן איינגענעם וועג. און ס'איז גאַנץ מעגלאַך, אַז דער בעסערער אידישער יוגנט וועט זיין באַשערט צו זיין די ערשטע וועג־זוכער. ס'איז ספּעקולאַציע צו זאָגן: — פון דאָנען און דאָנען דאַרף מען אָנהויבן גיין. אַט דוכט זיך גאָר, אַז מ'וועט מוזן צוערשט אַרויס אין קאַמף קעגן אונזער קולטורלאָזן לעבן. אַז דער קאַמף וועט זיך דאַרפן ציען פונם „נאַם" ביז דעם פּראָפעסאָרס קאַ־טערדע. צי, אפשר גאָר, וועט מען מוזן אַנ־פאַנגען קעמפן קעגן דער באַליידיקונג פונם מענשלאַכן אינם מענשן. וואָס די פּאַרטיען האָבן מיטגעבראַכט. אָבער דאָס אַלץ זיינען היפּאָטעזעס. דאָס לעבן וועט אַליין לערנען וואָס צו טאָן.

צום סוף, רעזיומירנדיק, גלוסט זיך זאָגן: די אַמעריקאַנער בעסערע אידישע יוגנט וועט מוזן, ווי יעדע יוגנט, אויסטרע־טען אַן איינגן שטעגל אין דער אַרומיקער וויסטעניש. זי טוט עס שוין. און אויב אַיי־ניקע „ווייט־דזער" וועלן אַ דריי טאָן מיט דער נאָז און זאָגן: „די היגע יוגנט איז ניט קאַמפּס־פעאיק, זי וועט ניט גיין אויף באַריקאַדן מורא האָבנדיק צו צעקנייטשן דעם פּרעס פון די הויזן." — איז דער ענט־פער: די זעלבע יוגנט, ווען נויטיק, טוט אַז די שמוציקסטע „אַוועראַלס" און אַר־בעט ביי די שווערסטע פיזישע אַרבעטן. דאָס ווערט געטאָן, ווען מ'שטרעבט צו אַ ציל וואָס איז גאַנץ, און מ'וועט עס גע־וויס טאָן, ווען מ'וועט געפינען אַן אַיי־גענעם, אַליין אויסגע'חלומ'טן אידעאַל.

איך גלויב אין דעם.

הרב אברהם צבי בר' דוב בלאַשטיין

רב בראַקסבורי מאַסאַטשוועטס ע"ה

אין עלטער פון 66 יאָר איז מיטוואָך, ד' ניסן געשטאָרבן דער ראַקסבורער רב, הרב הגאון אברהם צבי ב'ר דוב בלאַ־שטיין. דער פאַרשטאָרבענער האָט גע־האָט סמיכה פון דעם באַוואוסטן קאָור־נער גאון רב יצחק אלחנן. ער האָט גע־שטאַמט פון אַ משפחה פון מופלגי תּורה. זיין עלטער זיידע איז געווען דער באַ־וואוסטער אוטיאַנער גאון רב שעפּסעלע (שבתאי). וועלכער האָט געבויט דעם ערשטן חסידישן מנין אין אוטיאַן און איז געווען פון די נאַענטסטע מיט־קעמפער פאַר חסידות פונם הרב שניאור זלמן שניאורסאָן מליובאַוויטש. דער פאַר־שטאָרבענער האָט געש'ש'ט פאַר אַ גרויס־סען למדן און מתמיד, פלעגט ביז צוואַנ־ציק שעה אין טאָג זיצן אַל תּורה וועל עבודה.

ער האָט איבערגעלאָזן פעק מיט כּת־בים וועלכע די זין האָבן בדעה צו פאַר־עפנטלאַכן, ער לאָזט איבער פיר זין: יוסב דוב (טראַנסקאַנאַ), משה מרדכי (פּרינציפּאַל אַרבעטער רינג פרייהייט טעמפּל שול, ווייַנפּעג), חיים (פּלין פּלאַן) מיכל דוד (חיפה, אַרץ־ישראל), פינף טעכטער; בתיה רבקה באַנקס (מאַלרן מאַסאַטשוועטס), מערי קאַפּל, טילי באַנקס, שיינע אַסתר בלאַשטיין (ראַקס־בורי מאַסאַטשוועטס), בייַלע קייץ (ראַטאַ סקאַנאַ), אַ שווער צבי אליה בערקאַל (אושפּאַל, ליטע), אַ שוועסטער היה הינ־דע לייווטשיץ (אושפּאַל, ליטע), פיר שניר, פיר איידימס, זיבענע איינעקלאַך און אַן אור־איינעקל, און אַ פרוי הרבנית שרה עטע רייזע (ראַקסבו, מאַס.).

רעגירונג וועט ניט דער־לויבן שניידן שכירות

אָטאַוואַ, מארט 27.— די רעגירונג איז אַנטשלאָסן צו זעען, אַז אין אַלע געזעל־שאַפטלאַכע אַרבעטן אָנגעפירט מיט דער שטיצע פון דער דאָמיניאָן רעגירונג, זאָלן די אַרבעטער קריגן די געוויינלאַכע שכי־רות, לויט די עקזיסטירנדיקע אַרבעטס פּרייזן, — האָט מר. נאַרדאָו, ריידנדיק פאַר'ן אַרבעטס דעפּאַרטמענט, דער־קלערט.

זאָל עס אויסגעפונען ווערן אַז די אַר־בעטער קריגן ניט אין וועלכן ס'איז פאַל די עגהעריקע שכירות, וועט די רעגירונג אָפּשניידן איר שטיצע, האָט דער מיניס־טער דערקלערט.

ניסל ראָזנבלאַט ע"ה

צו דער פרוי און קינדער און צו דער נאָענער משפחה דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיט־געפיל אין זייער גרויסן פאַר־לוסט. מיר ווינשן זיי אַלעמען געטרייסט צו ווערן און מער פון זיין צער ניט וויסן.

מוטער פאַראין פון ת"ת

א פייער פאַרלוסט סייל

איך קאָנט מאַכן זיין פּסח פריילאַך אַזוי לייכט!

ביי דעם גרויסן

פייער פאַרלוסט סייל

פון דעם קלאַסיקע קליידער, העטס און פורנישינגס אין טשעווריערס

פייערס ברייננען אַזוי פיל טראַבל, אַז זיי מוזן פאַר אימיצן זיין אַ גליק. דער פייער נעקסטע טיר צו טשעווריערס. 271 פאַר־טעדזש עוועניו, קאָן ברייננען גליק צו אייך

אויב איר זייט קלוג און איר וועט קויפן שנעל

מענס און יאָנג מענס סוטס און אָוועראָוטס

אָוועראָוטס — טונקל נעוי פריי, עגולאַר $25. $7.95 פאַר	סוטס — 2 פאַר הויזן. רעגולאַר $30. $14.95 פאַר
אָוועראָוטס — נייוי, טשינטש־לאַ. רעגולאַר $35. $17.50 פאַר	סוטס — 1 און 2 פאַר הויזן. רעגולאַר $35. $19.50 פאַר
אָוועראָוטס — פיין וויטנס. רעגולאַר $60. $30.00 פאַר	סוטס — 2 פאַר הויזן. רעגולאַר $40. $24.95 פאַר

מענס פּוירנישינגס

וואָלענע סוועטערס — רעג. $4.50. פאַר $1.95	טוויד קעפּס — רעגולאַר $1.45. פאַר 75c
וואָלענע סוועטערס — רעג. $8.00. פאַר $2.95	פיינע העמדער — רעגולאַר $1.95. פאַר 95c
מענערשע שיינע העמדס — רעגולאַר $5.00 ביז $3.50. פאַר $3.95	פיינע העמדער — רעג. $2.50. און $3 $1.45

באָיס און יונגוואַרנס סוטס און אָוועראָוטס

אָוועראָוטס — באָיס רייוואַירסיבל ענגליש קאַטינגס. רעג. $15.00. פאַר $7.50	סוטס — באָיס, 7 ביז 16 יאָר. רעגולאַר $12.50. פאַר $5.95
אָוועראָוטס — באַרימאַר נאַרד, אָוועראָוטס — באַרימאַר נאַרד מאַדעלן. רעג. $22.50. פאַר $11.25	סוטס — יונגוואַרנס, 4 שטיק, 13 ביז 18 יאָר. רעג. $27.50. פאַר $12.95
באָיס לאַנגע הויזן — רעג. $2.50. פאַר $1.25	באָיס טוויד קעפּס. רעגולאַר $1.25. פאַר 45c
באָיס סוועטערס — עקסטראַ אַל וואָול רעג. $3.00 ביז $4.00. פאַר $1.45	באָיס פיינע אַוויאַיישאַן דזשערזיס. רעגולאַר $2.50. פאַר 95c

קיין סחורה אויף באַרג אין דעם סייל. קיין פאַרקויף אויף פּראָבע קיינע אומבייטונגען

Cherrier's THE BLUE STORE

רעאַל זינס 1872

271-73 PORTAGE AVE.

אָפן שבתים ביז 10 אַזיינער אין אָוונט

פילע אַנ־ערע ניט אַדווערטייזטע לייַנס צו האַלבע פּרייזן און ווייניקער

הרב אברהם צבי ב"ר דוד בלאַשטיין ע"ה

אונזער האַרציקער טרייסט צו חבר משה בלאַשטיין און דער גאַנצער פאַמיליע אינם פאַרלוסט פון זייער ליבן פאָטער, וועלכער איז געשטאָרבן אין באָסטאָן דינסטאָג דעם פיר־און־צוואַנציקסטן מאַרט.

זאָל אייער פאַרלוסט באַלוינט ווערן אין אייער קאַמף פאַר אַ סאָציאַליסטישער וועלט.

אַרבעטער רינג פרייהייטס טעמפּל שול
אַרבעטער רינג ברענטש 169
פרייהייטס טעמפּל געזעלשאַפט
מוטער פאַראין ביי דער אַר. ר. פּר. ט. שול
אַרבעטער הילפס געזעלשאַפט
פרויען ברענטש אַרבעטער רינג

בלויז 5 טעג פאַרבליבן צו פּסח

איילט זיך צו מיט אייערע אַדרעסן אויף

אינדעפענדענט מצה

געבאַקן אין ווינניפּעג
בהשגחת הרב י. י. כהנאָוויטש

אינדעפענדענט מצות זיינען פריש געבאַקן און א מחיה צו עסן

קומט און איבערצייגט זיך

אינדעפענדענט מצה קאָמפּאַני

מ. נאַראָוועי,

פּרעזידענט און דזשענעראַל מענעדזשער.

510 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN.

QUALITY at Low Prices!

קוואַליטעט צו נידעריקן קאָסט

ווילסאָנ'ס ווערטן זיינען איבעראַל באַוואוסט, אונזערע סחורות זיינען פון הויכער קוואַליטעט, פאַרזיכטיק אויסגעקליבן פון די אָנגעזעענסטע מאַנופעקטשורערס און מען קאָן זיך אויף זיי פאַרלאָזן צו געבן פערפעקטע צופרידנהייט צו זייער נידעריקע פּרייזן.

טשעסטערפילד און טשער

פּראַכטפול אַפּהאָלסטערד, נעדעקט אין אינפּאָרטירטער פייַנער טייפּעסטרי. רעוועַרסיבל קושאַנס.

אונזער אייגענע געמאַכטע $110.00

טשעסטערפילד און צוויי טשערס

אַפּהאָלסטערד אין מאַראָשאַל ספּרינג קושאַנס. דער סעט איז גע־עקט אין הויך־קלאַסיקן מאָהער מיט פּריזעט סיטס. פּרייז $125.00

פינף שטיק קאָלאָניאַל בעדרום סעט

פּראַכטפול ענעמלאַד אין אַ שיידער באַף. עס איז דאָ אַ פיר פּאַסט בעד, גרויסער דרעסער, דרעסינג טישל, שפּי־גל, פינף פּאַנאַס צו אַלע הויפּט פונקטן. פּרייז $189.00

פיר שטיק בעדרום סעט

עכטער שוואַרצער וואַלנאַט, גרויסער דרעסער, דרעסינג טישל, בעט און שפּי־גל. זייער שיינער פּרייז $135.00

דייַנינג רום סעט

סאַליד שוואַרצע וואַלנאַט, גרויסער בו־פעט, טשיינאַ קעבינעט, עקסטענשאָן טיש, פינף קליינע און איין אַרם טשער. פּרייז $197.50

דייַנינג רום סעט

שיינער דעזיין, געמאַכט ביי מעקלאַ־נאַגאַן, גרויסער בופעט, דאָבל פּעדעס־טאַל עקסטענשאָן טיש, טשיינאַ קעבי־נעט, פינף קליינע און איין אַרם טשער. פּרייז $215.00

סאָן רום סעט

געמאַכט פון הויך־קלאַסיקן פייבער, פּראַכטפולער פיניש, פול ספּרינג קו־שאָנס, גע־עקט אין שיינעם טשינטץ. $49.50

דרייפּערי און קאַרפּעט דעפּאַרטמענט

דער דאָזיקער דעפּאַרטמענט האָט ערשט דערהאַלטן אַ פולן סטאָק פון דאָס נייעסטע אין הויז פּוירנישינגס צו זייער נידעריקע פּרייזן. עס וועט זיך אייך באַצאָלן צו זעען דאָס איידער איר גייט ערגעץ אַנדערשוואו.

מיר האָבן אַ צאָל רעקאָנדישאַנד פיאַ־נאָס פון גוט באַקאַנטע סאָרטן און זיי זיינען אין ערשט קלאַסיקן צושטאַנד, צו זייער נידעריקע פּרייזן, $95 און העכער. און זיי קאָנען געקויפט ווערן אויף זייער לייכטע טערמינען.

„איר וועט מאַכן בעסער אין ווילסאָנס"

Wilson Furniture Co. Ltd.

352 MAIN STREET

Telephone 21 341

מיר מופּז, סטאַרע דרושען, פאַקן און שיקן הויז אַרטיק־לען און פּיאַנאָס צו אַלע הויפּט פונקטן.

מ י ר פאַרריכטן, רעפּעיַרישן און צעען איבער און מיר וועלן זיין צופרידן צו געבן אייך אַן אָפּשאַצונג צו יע־דער צייט.

בייט אויס אייער אַלטע פאַרניטשור אויף נייע